

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-620/16-C

Název právnické osoby vykonávající činnost školy / školského zařízení	Střední škola technická a obchodní, Dačice, Strojírenská 304
Sídlo	Strojírenská 304, 380 01 Dačice
E-mail právnické osoby	info@issto.cz
IČ	13503308
Identifikátor	600170357
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Pavel Kopačka
Zřizovatel	Jihočeský kraj, U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice
Místo/místa inspekční činnosti	Strojírenská 304, Učňovská 529, 380 01 Dačice
Termín inspekční činnosti	4. 10. 2016 – 7. 10. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Střední škola technická a obchodní Dačice, Strojírenská 304 vykonává činnost střední odborné školy. Zajišťuje výuku čtyřletých maturitních a tříletých učebních oborů. V současnosti se žáci denního studia vzdělávají v následujících oborech dle příslušných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP): 23-45-L/01 Mechanik seřizovač (ŠVP Programování CNC), 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání (ŠVP Moderní obchod a multimédia), 23-56-H/01 Obráběč kovů (ŠVP Obráběč kovů), 33-56-H/01 Truhlář (ŠVP Truhlář), 69-51-H/01 Kadeřník (ŠVP Kadeřník) a 64-41-L/51 Podnikání (ŠVP Podnikání). V rámci celoživotního vzdělávání škola poskytuje studium oboru podnikání dálkovou formou. Vedle hlavního areálu školy je místem poskytovaného vzdělání objekt dílen v Učňovské ulici 529. Školní stravování a ubytování v domově mládeže je kompletně zajišťováno jiným právním subjektem.

K termínu inspekce navštěvovalo školu celkem 230 žáků denního studia rozdělených do 11 tříd a v dálkové formě studuje 14 žáků. Kromě 1 cizince vykazuje škola také 7 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. K charakteristickým rysům školy patří zejména aktivní zapojení do řady projektů a široká partnerská spolupráce včetně mezinárodní.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola je vedena v souladu se stanovenou koncepcí, v níž vychází z celkových i místních podmínek. Aktuálně se osvědčuje získávání žáků, kteří mají zájem o nabízené obory ve vazbě na poskytovaná stipendia i dobrou perspektivu dalšího uplatnění. Vedení školy se snaží pružně reagovat na změny na pracovním trhu inovacemi a změnami zaměření jednotlivých ŠVP. Ředitel školy využívá jednoduchý styl řízení, ve kterém je klíčovou osobou, zároveň účinně přenáší dílčí zodpovědnosti na vedoucí pracovníky jednotlivých úseků. Pro všechny další činnosti jsou jasné stanoveny oblasti působení i kompetence zaměstnanců školy včetně tří metodických předmětových komisí. Plánování je účelné, stanovená pravidla umožňují dobrou komunikaci. Školní informační systém je funkční, významně k tomu přispívají monitory instalované na chodbách. Práce učitelů je kontrolována, chybí však systémové hodnocení pedagogických pracovníků. Největší rezervy byly shledány v kontrolním a hospitačním systému ze strany vedení školy, není zpracován plán ani metodika hospitační činnosti. Z předložených zápisů z hospitací vyplývá, že se hospitující nezabývali ani formami nebo metodami výuky, nesledovali plnění vzdělávacích cílů, využívání učebních pomůcek apod. Zpětná vazba k práci pedagogů je tak poskytována jen částečně a málo prokazatelně.

Ve škole zajišťuje vzdělávání celkem 27 pedagogických pracovníků, všichni splňují zákonné podmínky pro odbornou kvalifikaci. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je zaměřen zejména na zvyšování odborného vzdělávání učitelů, maturitní zkoušky a prevenci rizikového chování. Vyučující si svou odbornost zvyšují formou vzdělávacích kurzů, seminářů nebo samostudiem a snaží se sledovat změny v ekonomických oborech a trendy v technických oborech. Není však zařazováno vzdělávání zaměřené na didaktiku výuky předmětů, nové metody a formy práce, což se projevilo v hospitovaných hodinách.

Vytvářením vhodných materiálních podmínek škola systematicky zajišťuje naplnění svých koncepčních záměrů. Budovy i vybavení školy jsou postupně modernizovány a dobře udržovány, celkově má technické a materiální vybavení školy velmi dobrou úroveň. Díky projektům byla vybudována multifunkční místnost s knihovnou, škola pořídila učební pomůcky pro praktické vyučování a rovněž stavební úpravy přispěly ke zlepšení estetického vzhledu vnitřních prostor školy. Vybavení školy výpočetní technikou je standardní

a dostatečný počet dataprojektorů anebo interaktivních tabulí umožňuje učitelům v hodinách využívat digitální materiály pro zvýšení názornosti výuky. Počítače v učebnách jsou vybaveny softwarem, který umožňuje plnit cíle školních vzdělávacích programů. Pro výuku tělesné výchovy slouží prostorná tělocvična. Škole se daří vytvářet odpovídající podmínky pro zdravý vývoj žáků a jejich bezpečné vzdělávání. Velkým přínosem pro bezpečnost žáků a zaměstnanců je dobře promyšlený čipový systém zabezpečení školy s vazbou na elektronické třídní knihy.

Financování výdajů školy bylo zajišťováno především dotací ze státního rozpočtu na vzdělávání a příspěvkem od zřizovatele na provoz. Škola aktivně využívá dotace poskytnuté na projekty spolufinancované z rozpočtu EU. Finanční prostředky, s nimiž škola ve sledovaných letech hospodařila, umožňují realizaci školních vzdělávacích programů.

Škola má propracovanou strategii pro oblast vnějších vztahů. Využívá nejen tradičních prostředků práce s veřejností (webové stránky, letáky, novinové články, burzy středních škol, třídní schůzky aj.), ale snaží se rozvíjet a hledat další směry partnerských vztahů. Jednou z nich je přímá spolupráce se základními školami prostřednictvím vzájemného partnerství v projektech na podporu technického vzdělávání. Spolupráce s důležitými profesními a sociálními partnery je programově zaměřená na praktický rozvoj dovedností žáků. Výsledky spolupráce jsou cíleně využívány pro zkvalitňování činnosti školy. Škola dlouhodobě podporuje aktivní zapojení žáků a pedagogů do národních a mezinárodních projektů. Dlouhodobá mezinárodní spolupráce s příhraniční školou a firmou v Rakousku motivuje žáky ke zdokonalování se v cizím jazyce. Žáci jsou seznamováni s odlišným kulturním a školním prostředím a s jinými pracovními podmínkami. Spolupráce s hlavními zákonnými partnery, tj. se zřizovatelem, školskou radou, rodiči a městem Dačice, probíhá standardními způsoby.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výuka je organizována vhodně s ohledem na různorodé potřeby vzdělávacích oborů, zejména na nutnost optimálně koordinovat teoretickou výuku a praktické vyučování. Základ praktického vyučování tvoří výuka ve školních dílnách a laboratořích. Ve druhém a třetím ročníku probíhá souvislá praxe maturitních oborů ve firmách fyzických a právnických osob v regionu. To mimo jiné umožňuje poznání reálných pracovních podmínek a pracovních vztahů. Mezi vhodné a osvědčené doplňky praktického vyučování patří odborné a tematicky zaměřené exkurze, zapojení do soutěží a různých projektů. Významné místo ve vzdělávacím programu školy zaujímá rovněž environmentální výchova.

Hodnocení průběhu vzdělávání vychází z hospitační činnosti jak v hodinách teoretické, tak i praktické výuky ve všech vyučovaných oborech, z nichž každý má svá specifika. Společným znakem většiny navštívených vyučovacích hodin byl vstřícný vztah učitelů k žákům, vzájemná tolerance a příjemná pracovní atmosféra. V některých případech docházelo v úvodu hodin k záměně cíle za téma. V závěru hodin většinou chybělo zhodnocení míry dosažení stanovených cílů. K průběžnému hodnocení pokroku žáků docházelo sporadicky, sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků jako prvek podporující učení nebylo uplatňováno. Výrazné rezervy byly ve využívání aktivizujících metod a forem práce.

Navštívené hodiny jazyků (anglický, německý a český jazyk) probíhaly v pozitivní pracovní atmosféře. Jejich obsah byl v souladu s náplní ŠVP, z hlediska deklarovaných metod a forem práce se v hodinách projevovaly rozdíly. Metody a formy práce ve výuce českého jazyka byly zvoleny vhodně vzhledem ke stanoveným cílům, podporovaly aktivní přístup žáků

k učení, vedly k rozvoji myšlení a postojů. Účelně byla zařazena práce se zdroji i informační a komunikační technologie. Práce v hodinách byla obohacena i jinými materiály nad rámec učebnic. Výuka cizích jazyků si místo rozvíjení komunikativních kompetencí vesměs kladla za cíl procvičování a upevňování gramatických jevů, převládal rozhovor učitele se žáky a samostatná práce, příležitost k práci ve dvojici či k rozhovoru dostali žáci výjimečně. Pozitivem v rozvoji jazykových dovedností byla snaha učitelů používat daný cizí jazyk pro vzájemnou komunikaci, ne vždy se však dařilo tento princip účelně uplatňovat. Všichni vyučující kladli na žáky jasné a přiměřené požadavky, snažili se je k učení motivovat, dle možností propojovali vzdělávací obsah s reálnými situacemi.

Podstatná část všech hospitovaných hodin matematiky byla věnována upevňování probírané látky prostřednictvím vhodně zvolených příkladů a neustálou konfrontací obecného matematického vztahu či pravidla s jeho konkrétní aplikací. Učitelé udržovali živý kontakt s žáky a postupovali metodicky i odborně správně. Tempo výuky vhodně přizpůsobovali jejich schopnostem i matematickým dovednostem. Pozitivem bylo, že nepředávali pouze hotové informace, ale snažili se vést žáky k logickému odvození nových poznatků z jejich dosavadních znalostí.

Výuka informačních a komunikačních technologií probíhala v dobře vybavené počítačové učebně a měla převážně charakter nácviku průběžně osvojovaných dovedností. Dobré pracovní atmosféře napomáhala i bezprostřednost a určitá neformálnost vyučujícího.

Podpora rozvoje osobnosti žáka byla v hospitovaných hodinách odborných předmětů zaznamenána v rozdílné intenzitě. Učitelé vedli výuku s odbornou erudicí, převažovalo však frontálně vedené vyučování s nízkou aktivizací žáků. V průběhu vyučovacích hodin využívali pedagogové nejčastěji metody výkladu, rozhovoru se žáky a někdy prezentace pomocí prostředků ICT. Vyučující kladli na žáky požadavky přiměřené jejich schopnostem i zaměření oboru. Využití názorných pomůcek, které by zvyšovalo efektivitu vzdělávacího procesu, bylo minimální. Žáci adekvátně reagovali na pokyny vyučujících, plnili zadané úkoly, slabší žáci byli individuálně podporováni. Ve většině hodin vedli vyučující žáky k patřičnému propojování teoretických znalostí s praxí.

Výuka odborného výcviku byla vedena na požadující odborné úrovni, s promyšlenými cíli a dobrou organizací práce. Důsledně byla věnována pozornost bezpečnosti práce a ochraně zdraví. Žáci ve všech hospitovaných skupinách pracovali se zájmem a tomu také odpovídaly dílčí výsledky v rozvíjení jejich znalostí a dovedností. Míra individuálního přístupu odpovídala náročnosti úkolů, na nichž žáci pracovali. Rozsah vykonávaných činností korespondoval s obsahem učiva daného ročníku. Učitelé volili účinné formy a metody práce, které vedly k dosažení stanovených cílů. Metoda předvádění činností se střídala se samostatnou prací žáků, při níž žáci vyšších ročníků pracovali převážně samostatně. Veškeré aktivity probíhaly v přiměřeném tempu, žáci byli vedeni k logickému uvažování a vzájemné spolupráci.

Škola poskytuje odpovídající podporu všem žákům se speciálními vzdělávacími potřebami i ostatním žákům prostřednictvím poradenského systému, v případě potřeby spolupracuje s odbornými pracovišti a institucemi. Má vypracovanou strategii poskytování poradenských služeb, jejich realizaci pravidelně a systematicky vyhodnocuje. Škola poskytuje žákům příležitost k zapojení do kolektivu formou různých aktivit (adaptační kurzy, sportovní a kulturní akce, exkurze apod.) a spolu se zajištěním dalších preventivních aktivit (besedy, třídnické hodiny) se tímto způsobem snaží předcházet výskytu rizikových jevů. Případné problémy jsou operativně řešeny ve spolupráci výchovné poradkyně a zároveň metodicky prevence, třídních učitelů, vedení školy a zákonných zástupců. Nadaným žákům je poskytována individuální podpora ze strany vyučujících.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení a klasifikace žáků jsou prováděny v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání, která jsou součástí školního řádu. Podrobně a jednoznačně stanovená pravidla pro teoretické vyučování, odborný výcvik a pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pomáhají hodnotit výsledky žáků objektivně.

Individuální i celkové výsledky vzdělávání žáků jsou vyhodnocovány pravidelně, v rámci jednání pedagogických rad. Průměrný prospěch tříd se pohybuje v rozmezí 2,05 (třída EP2) až 2,88 (třída PO1). V loňském školním roce činil podíl žáků neprospívajících po opravných zkouškách 3,9 %, na druhé straně podíl žáků s vyznamenáním byl 6,5 %. Dobré výsledky souvisí i s relativně nízkou absencí žáků a malým podílem neomluvených hodin (1,6 %). Výsledky maturitních zkoušek a závěrečných zkoušek s průběžnými vzdělávacími výsledky do jisté míry korelují a jsou minimálně srovnatelné s výsledky škol obdobného zaměření. Úspěšnost svých absolventů vedení školy systematicky nesleduje.

Pozitivní je zapojení žáků do řady předmětových a sportovních soutěží i společenských akcí spojených s prezentací školy. Správné vedení žáků pedagogy v tomto směru potvrzují výsledky jednotlivců a družstev v oborových soutěžích, kde žáci školy i na celorepublikové úrovni obsazují přední místa. Výsledky vzdělávání jsou průběžně prezentovány ve výročních zprávách, na školních webových stránkách i veletrzích škol.

Závěry

Hodnocení vývoje

- škola investovala do technického zlepšení budov i učeben (odborné učebny oboru mechanik seřizovač, kadeřník, zabezpečení školy atd.)
- vedení školy se snaží reagovat na dopady populačního poklesu žáků inovacemi školních vzdělávacích programů, ale i přesto celkový počet žáků každý rok klesá
- pedagogický sbor je i přes vyšší věkový průměr stabilizovaný, proběhly změny na pozicích vedoucích pracovníků
- došlo k dalšímu rozšíření partnerských vztahů

Silné stránky

- inovacemi obsahu vzdělávání ve školních vzdělávacích programech se zvyšuje uplatnitelnost absolventů
- dlouhodobou spoluprací se zahraniční firmou a školou dochází ke zkvalitňování výuky v některých oborech
- propracovaný systém zabezpečení školy přispívá ke snižování absence žáků
- aktivní využívání evropských fondů na zlepšování materiálních podmínek, zejména při praktickém vyučování

Slabé stránky

- malá pestrost využívaných metod a forem práce podporujících aktivitu žáků v některých předmětech
- další vzdělávání pedagogických pracovníků není zaměřováno na metody a formy práce, které vedou k aktivnímu zapojování žáků do výuky

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- v didaktické stránce výuky se více zaměřit na uplatňování aktivizujících metod a forem práce, strukturu vyučovací hodiny, závěrečné shrnutí hodin, vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků
- posílit zpětnou vazbu směrem k pedagogickým pracovníkům o kvalitě jejich výuky (např. prostřednictvím čtenější hospitační činnosti ze strany vedení i vzájemných hospitací v rámci předmětových komisí)
- systematicky se zabývat zjišťováním úspěšnosti absolventů a získané poznatky využívat pro další rozvoj školy

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny ze dne 1. 1. 2016
2. Školní vzdělávací programy pro obory: 23-45-L/01 Mechanik seřizovač, 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, 23-56-H/01 Obráběč kovů, 33-56-H/01 Truhlář, 69-51-H/01 Kadeřník a 64-41-L/51 Podnikání
3. Školní řád s platností od 1. 12. 2015, schválený školskou radou dne 27. 11. 2015
4. Školní matrika a doklady o průběhu a ukončování vzdělávání
5. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2014/2015 a 2015/2016
6. Třídní knihy 2015/2016 a 2016/2017
7. Rozvrh hodin platný ke dni 22. 9. 2016
8. Výkaz o střední škole k 30. 9. 2016
9. Zápisy z pedagogických rad za školní roky 2014/2015, 2015/2016 a 2016/2017
10. Záznamy z porad vedení školy
11. Tematické plány vybraných vzdělávacích předmětů
12. Minimální preventivní program pro školní rok 2016/2017 včetně příloh
13. Plán práce výchovného poradce pro školní rok 2016/2017 ze dne 25. 8. 2016
14. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o dosažené odborné kvalifikaci)
15. Dokumentace školy vztahující se k hodnocení finančních podmínek za roky 2014 a 2015
16. Dokumentace školy vztahující se k problematice BOZ
17. Kniha úrazů k datu inspekce
18. Plány dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy / školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PaedDr. Josef Erhart, školní inspektor

PaedDr. Josef Erhart v. r.

Ing. Jana Fišerová, školní inspektorka

Ing. Jana Fišerová v. r.

Mgr. Ludmila Hadravová, školní inspektorka

Mgr. Ludmila Hadravová v. r.

Bc. Vladimír Štipl, kontrolní pracovník

Bc. Vladimír Štipl v. r.

V Českých Budějovicích 31. 10. 2016

Datum a podpis ředitele školy / školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ing. Pavel Kopačka, ředitel školy

Ing. Pavel Kopačka v. r.

V Dačicích 8. 11. 2016